අධායන පොදු සහතික පතු (උසස් පෙළ) විභාගය, අගෝස්තු 2013 General Certificate Education (Adv.Level) Examination, August 2013

ආර්ථික විදහාව I/II - ආදර්ශ විසඳුම්

ආර්ථික විදහාව I ආදර්ශ විසඳුම් - 2013 (I කොටස)

01. 5	02. 1	03. 2	04. 3
50-61			
05. 5	06, 5	07. 5	08, 4
09. 5	10. 2	11. 4	12. 2
13. 1	14. 1	15. 3	16. 3
17. 2	18. 2	19. 5	20. 5
21. 4	22. 4	23. 5	24. 1
25. 2	26. 3	27. 4	28. 3
29. 5	30. 3	31. 4	32. 1
33: 1	34. 2	35. 2	36. 3
37. 5	38. 3	39. 3	40. 4
41. 4	42. 2	43. 2	44. 2
45. 1	46. 2	47. 1	48. 2
49. 1	50. 2		

(II (m) Da)

1 (i) නිෂ්පාදනය සඳහා ඉවහල් වන මූර්ත වන්කම ප්‍‍රාශ්ධනය (Capital) වේ. නිෂ්පාදනය කරන ලද නිෂ්පාදන සාධකයක් වේ. මිනියා විසින් මේ මූර්ත වන්කම් නිර්මාණය කර කිබීම විශේෂ ලක්ෂණයක් වේ.

> උදඑ, කැති, පොරෝ ආදී මෙවලම් සහ උපකරණන්, පරිගණක, විදුලි බලාගාර ආදී යන්නු සහ යන්නුාගාරක්, මෝටර් රථ, දුමරිය ආදී පුවාහන මාධානේ, අමුදුවන තොග යනාදියක්, ළිං, වැව් ආදී ජල සම්පාදන කුමත් නිදසුන් වේ.

> මානව පුංග්ධනය යනු කිසියම් පුද්ගලයකු විසින් අධානපනය, පුහුණුව හා අත්දකීම් මගින් අත් කරගනු ලැබූ නිපුණතා, දනුම, සමාජීය හා පෞරුෂක්ව ගුණාංග සම්භාරය යි.

එනම් මානව පුාග්ධනය යනු අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව මගින් මිනිසා තුළ කරනු ලබන ආයෝජනයකි. මානව පුාග්ධනය වැදගත් වන්නේ,

* පුහුණුව මගින් නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මක ඔව හා එලදායිතාව වර්ධනය කිරීමට හැකි වීම හා දුනුම කුසලතා, ආකල්ප වෙනස් කිරීම මගින් ශුමයේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම යි.

මානව පුාග්ධනය, භෞතික පුාග්ධනය මෙන් ස්පර්ශ කළ හැකි වත්කමක් නොවන අතර එය සජීවී වේ. නමුත් පුාග්ධනය අජීවී වේ.

ශුමය හා පුාශ්ධනය යන සාධක දෙකෙහි ම ඇතැම් ගුණාංග මානව පුාශ්ධනය තුළ මිශු ව ඇත.

එසේ ම මානව පුාග්ධනය තුළ කරනු ලබන ආයෝජනය අදාළ පුද්ගලයාට පමණක් සුවිශේෂිතාව පවතියි.

(四項 04)

(ii) ඉම චිතජනය යනු භාණ්ඩයක නිෂ්පාදන කි්යාවලිය එකම පුද්ගලයකු විසින් ඉටු කිරීම වෙනුවට නිෂ්පාදන කි්යාවලිය කොටස්වලට වෙන් කර, එක් එක් කටයුත්ත සඳහා වෙන් වෙන් වශයෙන් ශුමිකයන් යෙදවීමේ කි්යාවලිය යි.

විශේෂිකරණය යනු ඉම විහජනයේ පුතිඵලයක් ලෙස එකම කාර්යය එක දිගට ම කරගෙන යාමෙන් පුද්ගලයා හෝ ආයතනයක් ලබන විශේෂ හැකියාව නිපුණතාව වේ. මෙය විශේෂ පාගුණයය ලෙස ද හැඳින්වේ.

විශේෂිකරණ හා ඉම විභජනය නංවාලීම සඳහා මුදල් උපකාරි වන්නේ,

විශේෂ පුංගුණාය හා ලම විහජනය සමග වෙළෙඳාම ද එකිනෙකට බැඳී පවතියි. කිසියම් එක් සාධකයක් හෝ සේවාවක් හෝ පමණක් නිෂ්පාදනයෙහි යෙදී සිටින පුද්ගලයෙකුට තමන්ට අවශා කරන අවශේෂ භාණ්ඩ ලබා ගැනීමට තම නිෂ්පාදනයෙන් වැඩි කොටසක් වෙළෙඳාම් කරගත යුතු යි.

 අතීතයේ දී මෙම වෙළඳාම සිදු වූයේ භාණ්ඩයකට භාණ්ඩයක් ලෙස සෘජු නුවමාරු කුමයකට ය.

එහෙත් එය අතිශයින් දුෂ්කර හා වියදම් අධික කුමයක් වූ අතර වුවමනා පිළිබඳ ද්වික සමපාතයක් ඇති කරගැනීමේ ගැටලු ව නිසා විශේෂ පුාගුණායට ඇති ඉඩකඩ ද බෙහෙවින් සීමා විය.

- හාණ්ඩ හුවමාරු කුමය යටතේ පැන්තැගණු දුෂ්කරතාවන් ඉවත් කර ගැනීම සඳහා මුදලේ භාවිතය ඉවහල් වුගේ ය. වි කොටිකැන් කරන ගොවියෙකට රෙදී අවශා වුගේ නම්, දන් ඔහු කළ ඒ නිම්පාදනයේ අතිරික්කයෙන් කොටසක් මුදලට හුවමාරු කොට එම මුදල් යොදා රේදී හා වෙනත් භාණ්ඩ පහසුවෙන් මිල දී ගනීදා
- බඩු හුවමාරු කුමයේ පැවති දුෂ්කරතා ඉවත් කිරීම මගින් මුදල් වෙළෙඳාමට හා විශේෂ ප්‍රාතුණාපය ප්‍රඑල් වීමට විශාල ඉඩක් සලසා ඇත.
- * මුදල් ආර්ථික කුමයක පුද්ගලයෝ තමන්ට වඩාත් නිපුණතාව හා හැකියාව ඇති අංශ වීශේෂ ප්‍රාගුණාය සඳහා තෝරා ගනිති; එමගින් තමන්ගේ අවශාතාවන්ට වඩා වැඩි අතිරික්ත නිෂ්පාදනයක් වෙළඳපොළ සඳහා බිහි කරති. ඔවුහු මෙම වෙළඳපොළ අතිරික්තය මුදලව පෙරළා ගෙන තමන්ට අවශා සෙසු භාණඩ මීල දී ගනිති.
- * ශුම විභජනය වැනි සංකීර්ණ කියාවලියන් සාර්ථක වනුයේ විශාල වෙළෙඳපොළක් පවතින විට දී ය. මුදල් භාවිතය නිසා හුවමාරු ව කාර්යක්ෂම වීම කරණ කොට විශාල වෙළෙඳපොළක් ඒ සඳහා විවෘත කරගැනීමට හැකියාව ලැබේ.

(iii) වෙළෙඳපළ ආර්ථික පද්ධතිය.

- සම්පත් පිළිබඳ පෞද්ගලික අයිතිය, වෙළෙඳපොළ හා මිල යන්තුණය මගින් සිදු වන සම්බන්ධිකරණය තුළින් ආර්ථික මෙහෙයවයි.
- * එම කුමය තුළ ආර්ථික කටයුතුවලට සහභාගී වන සැම ඒකකයක් ම තම තමන්ගේ ස්වර්ථය උදෙසා වෙහෙසෙන අතර සෑම පුද්ගලයෙක් හා ආයතනයක් ම තෘප්තිය හෝ ලාභය උපරිම වන ආකාරයට නිෂ්පාදන තීරණ ගනියි. එනම් එම තීරණ ගන්නා ව්‍යව්‍යායකයා පෞද්ගලික ව්‍යව්‍යායකයෙකි.
- භාණඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය තම තමන්ගේ අභිමතය පරිදි සිදු වේ. භාණඩ හා සේවා මීල දී ගන්නන් හා සපයන්නත් එකිනෙකව ස්වාධීන ව කටයුතු කරන අතර ආර්ථික තීරණ ගැනීමේ කියාවලියෙහි විවිධත්වයක් පවතියි.

- * පෞද්ගලික දේපළ ආරක්ෂා කිරීමට සහ වෙළෙඳපොළ කාර්යක්ෂමව කි්යාත්මක වීමට අවශා නිතාකර වාතාවරණය සැපැයීමට ආණ්ඩුවේ කාර්ය භාරය සීමා සහිත වේ.
- පාරිභෝගික ස්වාධිපතායක් ඇතැයි යන විශ්වාසයෙන් කටයුතු කරන අතර දඩි තරගකාරීත්වයක් දක ගත හැකි යි.

නැතහොත්

- * මූලික ආර්ථික පුශ්න වන කුමක්, කොපමණ, කා සදහා නිෂ්පාදනය කරනවා ද යන කරුණු මීල යන්නුණය මගින් විසදා ගැනේ. ලාභයක් සහිත ව නිපදවිය හැකි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අතර, පාඩුවක් හට ගන්නා භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය නොකෙරේ. භාණ්ඩ හා සාධක වෙළෙඳපළින් ලැබෙන මීල සංඥාවන් පදනම් කරගනිමින් අදාළ තීරණ ගනු ලැබේ.
- වෙළෙඳපළ කුමය තුළ නිෂ්පාදකයෝ පවත්නා තාක්ෂණය හා සාධක මීල අනුව වඩාත් කර්යක්ෂම ව නිෂ්පාදන ශිල්ප කුම තෝරා ගනිති.
- පෞද්ගලික ආදායම් තීරණය වනුයේ පුද්ගලයන් සකු එලදායී සම්පන් පුමාණය හා ඒවාට සාධක වෙළෙඳපොළේ ලැබෙන මිල ගණන් අනුව ය. සාධක මිල තීරණය වන්නේ සාධක වෙළෙඳපොළේ ඉල්ලුම හා සැපයුම මත ය.

ව්ධානගත ආර්ථික පද්ධතිය

- * මෙම කුමය තුළ සියලු ම සම්පත් රජය හිමි කර ගනු ලබන අතර ආර්ථික තීරණ ගැනීම සිදු වනුයේ රජය මගින් පත් කරන ලද මධාගත සැලසුම් මණ්ඩලයක් මගිනි. සම්පත් භාවිතා කෙරෙන ආකාරය, නිමැවුමේ සංයුතිය හා බෙදාහැරීම, නිෂ්පාදය සංවිධානය කිරීම ආදී සියලු කීරණ ගනු ලබන්නේ රජය මගින් පත් කරන ලද මධාගත සැලසුම් අධිකාරයක් විසිනි.
- * සියලු ම නිෂ්පාදන ආයතන රජය සතු වන අතර ඒවා නිෂ්පාදනය කරනු ලබන්නේ රජයේ ලබාදෙන නියෝග මගිනි. එනම් රාජන වාවසායකය යි.
- එක් එක් නිෂ්පාදන ආයතනයේ නිමැවුම් ඉලක්ක, සහ ඒවා සාක්ෂාත් කර ගැනීමට ඒ ඒ ආයතනයට වෙන් කරනු ලබන සම්පත් පුමාණය කි්රණය කරන්නේ ද මධ්‍යගත සැලසුම් මණ්ඩලය මගිනි.
- * නිමැවුම, ප්‍රාශ්ධන භාණ්ඩ හා ප්‍රාර්මභාජන භාණ්ඩ අතර බෙදා වෙන් කරනු ලබන ආකාරයක්, කර්මාන්ත අතර ප්‍රාශ්ධන භාණ්ඩ බෙදා වෙන් කෙරෙන ආකාරයක්, තීරණය කරනුයේ ද මධ්‍යම සැලසුම් මණ්ඩලයේ දිගුකාලීන ආර්ථික ප්‍රමුඛතා මත ය.

තැතහොත්

- * විධානගත ආර්ථිකයක සම්පත් බෙදීයාම සිදුවනුයේ මධාම සැලසුම් අධිකාරීය විසින් ලබාදෙන නියෝග මගිනී. මෙහි දී ඔවුන් භාණ්ඩවල මිල නියම කරනු ලබන අතර එම පාලන මිලේ දී කොපමණ මිල දී ගන්නවා ද යන්න පාරිභෝගිකයෝ නිරණය ගනිති.
- නිෂ්පාදන කුම ශිල්ප කේරීම කරනු ලබන්නේ ද මධාම සැලසුම් අධිකාරීය විසිනි.
- * නිමැවුම හා ආදායම් බෙදීයාම ද මූලික වශයෙන් සැලසුම් අධිකාරිය කි්රණය කරයි. අවම වැටුප් අනුපාතික සහ භාණ්ඩ හා සේවාවල මිල ගණන් ද තී්රණය කරනුයේ සැලසුම් අධිකාරිය යි.
- (iv) ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව යනු සමාජය සතු සිමිත සම්පත් භාවිතා කොට නිපදවාගත හැකි සමාජය වඩාත් කැමති භාණ්ඩ

හා සේවා අකුරෙන් උපරිම පුමාණය නිපදවා ගැනීම යි. ආර්ථික කාර්යක්ෂමතාව සඳහා කාර්යක්ෂමතාවන් දෙකක් කොන්දෙයි දෙකක් එකවිට අත් කර ගැනීම අවශා වේ.

- 1. නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්ෂමතාව ය.
- 2. සම්පත් බෙදා වෙන් කිරීමේ කාර්යක්මේතාව ය.

නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්ෂමනාව යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ අවම නිෂ්පාදන පිරීවැයක් යටතේ අදාළ භාණ්ඩ හා සේවා සංයෝජනය නිෂ්පාදනය කිරීම ය. එනම් දෙන ලද යෙදවුම් පුමාණයකින් උපරිම නිමැවුමක් ලබා ගැනීම හෝ දෙන ලද නිමැවුමක් අවම යෙදවුම් පුමාණයකින් නිපදවීම හෝ මින් අදහස් වේ.

නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාව සඳහා අවශානා දෙකක් සපුරාලිය යුතු ය.

- 1. පූර්ණ සේවා නියුක්තිය.
- 2. පූර්ණ නිෂ්පාදනය එම

එම අවශානාවන් ය.

සම්පත් බෙදා වෙන් කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව යනු සමාජයට වඩාත් අවශා කරන භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා සමාජය සතු සීමා සහිත සම්පත් යොදාගැනීම යි.

මෙම අවශාතාව සපුරාගැනීම සඳහා සෑම භාණ්ඩයකම ආන්තික පිරිවැය එහි ආන්තික පුතිලාභයට සමාන විය යුතු ය. එනම් MC = P වශයෙනි.

(v) සුක්ෂ්ම ආර්ථික විදහාව යනු ආර්ථික පද්ධතිය තුළ සිටින පාරිභෝගිකයන්, ශුම්කයන්, නිෂ්පාදන ආයතන හා ආණ්ඩුව වැනි තිරණ ගන්නා විවිධ ඒකකයන්හි හැසිරීම විශුහ කිරීමය. එකී ඒකක විකල්ප හමුවේ තේරීම් කරන ආකාරයත්, එම තේරීම නිසා ඇතිවන පුනිඵලයන් මෙහි දී විශ්ලේෂණය කෙරේ. වෙළෙඳපළ නිෂ්පාදන ආයතන හා කුරුම්ඩ යන ඒකකයන්හි හැසිරීම මෙහි දී පුධාන වශයෙන් අවධ්‍යාශයට පාතු වේ.

සාර්ව ආර්ථික විදහව යනු කිසියම් ආර්ථික පද්ධතියක් සමස්කයක් වශයෙන් ගෙන එහි වයුහය, සාධනය හා හැසිරීම පිළිබඳ ව විශ්ලේෂණය කිරීම යි. සමස්ත නිමැවුම් මට්ටම, උත්පාත හා අවපාතු දේඛමනය, විරැකියාව මට්ටම, ගෙවුම ශේෂය, විනිමය අනුපාතිය යනාදී පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කිරීම මෙහි දී සිදු වේ.

සක්ෂ්ම ආර්ථික විදහාත්මක භාවිත

- ★ හිඟකම★ තේරීම
- \star තේරීම නිසා හට ගන්නා ආවස්ථික පිරිවැය
- * තාක්ෂණ වෙනස් වීම නිසා හට ගන්නා පුකිඵල
- * විකල්ප පුයෝජන

සාර්ව ආර්ථික විදහාත්මක භාවිත

- * පූර්ණ සේවා නියුක්තිය සහ ඌන සේවා නියුක්තිය
- * ආර්ථික චෘද්ධිය
- * ආර්ථික පසුබැසීම හා අවපාතය
- * ආර්ථික බිද වැටීම

02. (i) සංඥා සැපයීමෙහිලා කාර්යය (තොරතුරු සැපයීමේ කාර්යය)

වෙළෙඳපොළ කුමය තුළ පාරිභෝගිකයන්ට, නිෂ්පාදකයන්ට, නිෂ්පාදන සම්පත් හිමියන්ට කුමක් කොපමණ පුමාණයකින් මිල දී ගන්නවා ද සපයනවා ද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා අතාවගා සාපේක්ෂ මිලයන් පිළිබඳ කොරතුරු සැපයීම මින් අදහස් කෙරේ. වැරදී හෝ නොමග යවනසුලු නොරතුරු මිල සංඥා මගින් ලබා දුන හොත් වෙළෙඳපළ කියාකාරීත්වය අකාර්යක්ෂම වන අතර, එය වෙළෙඳපොළ අසමත් වීමට තුඩු දේ.